

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សារលិខិត

សម្តេចមហាបវរធិបតី ហ៊ុន ម៉ាណែត

នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ធ្វើជូនជនរួមជាតិកម្ពុជា

ក្នុងឱកាសពិធីបុណ្យចូលឆ្នាំថ្មីប្រពៃណីជាតិ ឆ្នាំរោង ឆស័ក ព.ស.២៥៦៨

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
លេខ : ១៧ ស.ណ.១

- សូមក្រាបបង្គំទូលថ្វាយព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី ព្រះមហាក្សត្រ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងសម្តេចព្រះមហាក្សត្រី នរោត្តម មុនិនាថ សីហានុ ព្រះវររាជមាតា ជាតិខ្មែរ ក្នុងសេរីភាព សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងសុភមង្គល ជាទីគោរពសក្ការៈដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត
- សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជ សម្តេចព្រះសង្ឃនាយក សម្តេចព្រះរាជាគណៈ ព្រះថេរានុត្តរៈ គ្រប់ព្រះអង្គ ជាទីគោរពសក្ការៈដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់
- សម្តេច ព្រះអង្គម្ចាស់ អ្នកអង្គម្ចាស់ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ អ្នកឧកញ៉ា ឧកញ៉ា លោក លោកស្រី ជាទីមេត្រី
- បងប្អូនជនរួមជាតិ ដែលកំពុងរស់នៅក្នុងនិងក្រៅប្រទេស ជាទីស្នេហា។

ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំ សូមចូលរួមអបអរសាទរក្នុងពិធីបុណ្យចូលឆ្នាំថ្មីប្រពៃណីជាតិ ដែលប្រព្រឹត្តទៅនៅថ្ងៃសៅរ៍ ៥កើត ថ្ងៃអាទិត្យ ៦កើត ថ្ងៃចន្ទ ៧កើត និងថ្ងៃអង្គារ ៨កើត ខែចេត្រ ឆ្នាំរោង ឆស័ក ព.ស.២៥៦៧ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី១៣ ទី១៤ ទី១៥ និងទី១៦ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២៤ ជាមួយបងប្អូនជនរួមជាតិ ទាំងអស់ដែលកំពុងរស់នៅក្នុងនិងក្រៅប្រទេស ប្រកបដោយក្តីសោមនស្សរីករាយ សិរីសួស្តី និងជ័យមង្គល ដ៏ឧត្តុង្គ ឧត្តមក្នុងក្រុមគ្រួសារនិងសង្គមជាតិទាំងមូល។

ពិធីបុណ្យចូលឆ្នាំថ្មីប្រពៃណីជាតិ ឆ្នាំរោង ឆស័ក ព.ស.២៥៦៨ ឆ្នាំនេះ ជាឆ្នាំដំបូងនៃអាណត្តិរបស់ រាជរដ្ឋាភិបាល នីតិកាលទី៧នៃរដ្ឋសភា ដែលបានដាក់ចេញនូវកម្មវិធីនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្របញ្ចកោណ ដំណាក់កាលទី១ កាលពីខែសីហា ឆ្នាំ២០២៣ ជាពិសេស ការអនុវត្តនូវកម្មវិធីនយោបាយជាអាទិភាពសំខាន់ៗ និងវិធានការគន្លឹះក្នុងការកែទម្រង់ដាក់ស្តែងនានា ដែលត្រូវបានដាក់ចេញឱ្យអនុវត្តជាបន្តបន្ទាប់ ចាប់ពីដើម នីតិកាលទី៧នៃរដ្ឋសភា ឱ្យសម្រេចបាននូវលទ្ធផលផ្លែផ្កាជាអតិបរមា ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងសំណូមពរ សេចក្តីត្រូវការ និងការរំពឹងទុករបស់ប្រជាជនកម្ពុជាដែលជាម្ចាស់ឆ្នោត នៅក្នុងដំណាក់កាលថ្មីនៃការអភិវឌ្ឍ និងការរីកដុះដាលនូវសមិទ្ធផលធំៗថ្មីៗយ៉ាងច្រើនប្រកបដោយមោទនភាព។

រាជរដ្ឋាភិបាល នីតិកាលទី៧នៃរដ្ឋសភា ដែលបានប្រសូតចេញពីការបោះឆ្នោតដោយសេរី ត្រឹមត្រូវ យុត្តិធម៌ និងតម្លាភាព ស្របតាមគោលការណ៍លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យសេរីពហុបក្ស និងបានទទួលការគាំទ្រនិង ជំនឿទុកចិត្តពីប្រជាពលរដ្ឋដ៏ច្រើនលើសលប់ កំពុងបន្តបេសកកម្មដ៏ឧត្តុង្គ ឧត្តមជាប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ខ្លួន ពីរាជរដ្ឋាភិបាល នីតិកាលទី៦នៃរដ្ឋសភា ជាមួយនឹងការប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងមុតមាំភ័ក្តិច្បាញនិងកាន់តែស្នាហាប់

ក្នុងការបម្រើប្រជាជន ក៏ដូចជាក្នុងការពង្រឹងកិច្ចអភិវឌ្ឍសង្គម សេដ្ឋកិច្ច ឆ្ពោះទៅរកអនាគតមួយដ៏រុងរឿង ស្របតាមឆន្ទៈនិងបំណងប្រាថ្នាដ៏ពិសិដ្ឋរបស់ប្រជាជន។

ឆ្នាំចាស់ ឆ្នាំថោះ បញ្ចស័ក ព.ស.២៥៦៧ បានកន្លងផុតទៅ ដោយជំនួសមកវិញនូវឆ្នាំថ្មី ឆ្នាំរោង ឆស័ក ព.ស.២៥៦៨ រាជរដ្ឋាភិបាល នីតិកាលទី៧នៃរដ្ឋសភា ដែលបន្តពីរាជរដ្ឋាភិបាល នីតិកាលទី៦នៃ រដ្ឋសភា ក្រោមការដឹកនាំប្រកបដោយគតិបណ្ឌិតដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន អតីតនាយករដ្ឋមន្ត្រី បច្ចុប្បន្នជាប្រធានក្រុមឧត្តមប្រឹក្សាផ្ទាល់ព្រះមហាក្សត្រ និងជាប្រធានព្រឹទ្ធសភា នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** បានបន្តបេសកកម្មក្នុងឆន្ទៈដ៏មោះមុតបំផុត ក្នុងការបន្តកសាងប្រទេសជាតិឱ្យ មានវឌ្ឍនភាពលើគ្រប់វិស័យ និងការពាររបបរាជានិយមអាស្រ័យរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ឱ្យស្ថិតស្ថេរជានិរន្តរ៍។

ក្នុងឆ្នាំ២០២៣កន្លងទៅ និងរហូតដល់ដំណាច់ត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២៤នេះ កម្ពុជាក៏ដូចបណ្តា ប្រទេសនៅលើពិភពលោកទាំងមូល ស្ថិតក្នុងស្ថានភាពមិនប្រាកដប្រជា ពោរពេញដោយភាពចម្រូងចម្រាស់ ការប្រកួតប្រជែងភូមិសាស្ត្រនយោបាយរវាងប្រទេសមហាអំណាចធំៗកាន់តែតានតឹង ដែលបង្កើតបានជា អធិករណ៍ប្រកបដោយហានិភ័យ។ តែទោះជាយ៉ាងនេះក្តី កម្ពុជានៅតែរក្សាបាននូវសុខសន្តិភាព ឯករាជ្យ អធិបតេយ្យជាតិ បូរណភាពទឹកដី ធានាបាននូវស្ថិរភាពនយោបាយ សន្តិសុខសណ្តាប់ធ្នាប់ របៀបរៀបរយសង្គម ប្រក្រតីភាពស្ថាប័នរដ្ឋ និងគ្រប់សកម្មភាពនៃជីវភាពសង្គម ឱ្យមានការវិវឌ្ឍទៅមុខប្រកបដោយទំនុកចិត្ត។

សមិទ្ធផលដែលលេចធ្លោគួរឱ្យកត់សម្គាល់នោះ គឺកម្ពុជាបានធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះក្នុងការរៀបចំព្រឹត្តិការណ៍ ជាប្រវត្តិសាស្ត្រនៃការប្រកួតកីឡាអាស៊ីអាគ្នេយ៍លើកទី៣២ ការរៀបចំប្រកួតកីឡាអាស៊ានប៉ារ៉ាហ្គេមលើក ទី១២ ការរៀបចំបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ នីតិកាលទី៧នៃរដ្ឋសភា ឆ្នាំ២០២៣ និងការបោះឆ្នោត ជ្រើសតាំងសមាជិកព្រឹទ្ធសភា នីតិកាលទី៥ ឆ្នាំ២០២៤ ដែលបានដំណើរការប្រកបដោយជោគជ័យយ៉ាង ត្រចះត្រចង់ ដោយបានលើកស្ទួយកិត្តិយសនិងកិត្យានុភាពជាតិលើឆាកអន្តរជាតិ។

ក្នុងឆ្នាំ២០២៣កន្លងទៅ សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាមានកំណើនក្នុងរង្វង់ប្រមាណ**៥,៦%** សម្រាប់ឆ្នាំ២០២៤នេះ តាមការប៉ាន់ស្មាន សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា អាចមានកំណើនក្នុងអត្រា**៦,៦%**។ ចំពោះទំហំពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិក្នុង ឆ្នាំ២០២៣ មានប្រមាណជាង **៤៧ ៨៧៧,៥១លានដុល្លារអាមេរិក** ចំណែកឯការនាំចេញមានប្រមាណ ជាង**២៣ ៤៧០,៤១លានដុល្លារអាមេរិក**។ អត្រាប្តូរប្រាក់មានស្ថិរភាព អតិផរណាស្ថិតក្នុងកម្រិតទាបនិងអាច គ្រប់គ្រងបាន ទុនបម្រុងអន្តរជាតិបន្តកើនឡើងដល់**២១ ២៨៥លានដុល្លារអាមេរិក**។ ផលិតផលក្នុងស្រុក សរុប(ផ.ស.ស.) ជាមធ្យមសម្រាប់មនុស្សម្នាក់ បានកើនឡើងពី**១ ៧៨៥ដុល្លារអាមេរិក** ក្នុងឆ្នាំ២០២២ ដល់ប្រមាណ**១ ៩១៧ដុល្លារអាមេរិក** ក្នុងឆ្នាំ២០២៣ និងត្រូវបានរំពឹងថាកើនឡើងដល់**២ ០៧១ដុល្លារ អាមេរិក** ក្នុងឆ្នាំ២០២៤នេះ។

រាជរដ្ឋាភិបាលក៏នៅបន្តការដំឡើងប្រាក់បៀវត្សជូនមន្ត្រីរាជការនិងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ដោយ ដំឡើងប្រាក់បៀវត្សអប្បបរមាដល់ជាង**១លាន៣៥ម៉ឺនរៀល** ហើយអនុវត្តការបើកបៀវត្សបានទៀងទាត់ពេល វេលា គឺបើក២ដងក្នុងមួយខែតាមប្រព័ន្ធធនាគារ ព្រមទាំងបានដំឡើងប្រាក់សោធនជូននិវត្តជននិងជន បាត់បង់សម្បទាវិជ្ជាជីវៈ ជាអតីតមន្ត្រីរាជការស៊ីវិលនិងអតីតយុទ្ធជន ជាពិសេសកាត់បន្ថយគម្លាតប្រាក់សោធន រវាងអ្នកចូលនិវត្តន៍ចាស់និងថ្មី។ លើសពីនេះ រាជរដ្ឋាភិបាល នីតិកាលទី៧នៃរដ្ឋសភា បានដាក់ចេញនូវកម្ម វិធីគោលនយោបាយអាទិភាព ចំនួន៦ ក្នុងគោលដៅលើកកម្ពស់ប្រព័ន្ធតំពារសង្គមឱ្យកាន់តែរីកចម្រើន និងដើម្បីឆ្លើយតបសេចក្តីត្រូវការ ចាំបាច់ប្រចាំថ្ងៃរបស់ប្រជាជន ដែលរួមមាន ១-ការផ្តល់ការថែទាំសុខភាព ឆ្ពោះទៅរកកម្មវិធីគ្របដណ្តប់សុខភាពជាសកល ដោយពង្រីករបបសន្តិសុខនិងមូលនិធិសមធម៌សុខាភិបាល ដែលគិតត្រឹមត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២៤ រាជរដ្ឋាភិបាលបានពង្រីកវិសាលភាពមូលនិធិសមធម៌សុខាភិបាល ដល់ គ្រួសារងាយរងហានិភ័យ សរុបជាង **៤៩ម៉ឺនគ្រួសារ** ក្រសោបនូវប្រជាជនប្រមាណជាង **១,៨លាននាក់** ហើយ

សមាជិក ប.ស.ស. បានកើនឡើងរហូតដល់ចំនួន **២ ១៧០ ១៦៩នាក់** ២-ការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈនិង ជំនាញបច្ចេកទេស ដល់យុវជនមកពីគ្រួសារក្រីក្រនិងគ្រួសារងាយរងហានិភ័យ នៅទូទាំងប្រទេស ដោយគិត ត្រឹមត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២៤ មានយុវជនចំនួន **២៧ ៨៩៤នាក់** បានចុះឈ្មោះ និងបានបណ្តុះបណ្តាលសិស្ស ក្នុងវគ្គទី១ បានចំនួន ១២ ២៦៩នាក់ ក្នុងកម្មវិធីសិក្សាចំនួន៥៤៤ថ្នាក់ លើមុខជំនាញចំនួន២៤ ៣-ការធ្វើស្ថាប នូបនីយកម្មកម្មវិធីជាតិជំនួយសង្គម, ៤-ការជំរុញនិងលើកកម្ពស់ ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ ៥-ការរៀបចំ យន្តការសម្របសម្រួល និងកម្មវិធីហិរញ្ញប្បទាន សំដៅលើកស្ទួយ ផលិតកម្ម រកទីផ្សារ និងរក្សាលំនឹងថ្លៃ កសិផលសំខាន់ៗក្នុងកម្រិតសមរម្យ និង ៦-ការដាក់ពង្រាយមន្ត្រីបច្ចេកទេស កសិកម្មនៅគ្រប់ឃុំ សង្កាត់ ដែល មានសកម្មភាពកសិកម្ម នៅទូទាំងប្រទេស ព្រមទាំងដាក់ចេញនូវ វិធានការគន្លឹះចំនួន៥ ដើម្បីជំរុញនិង បង្កើនល្បឿនបន្ថែមលើកិច្ចការកែទម្រង់ ក្នុងគោលដៅកែលម្អ និងឈានទៅ កសាងសមត្ថភាពនិងយន្តការ ស្ថាប័នរឹងមាំ ព្រមទាំងធានាឱ្យបាននូវប្រព័ន្ធរដ្ឋបាលសាធារណៈមួយប្រកបដោយ ជវភាពនិងសមិទ្ធកម្ម។

ក្នុងឆ្នាំកន្លងទៅ រាជរដ្ឋាភិបាលបានដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានការគន្លឹះក្នុងការកែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ ដោយបានជ្រើសរើសមន្ត្រីតាមនិយាមនីតិវិធីប្រតិបត្តិថ្មី ប្រកបដោយគុណាធិបតេយ្យ តម្លាភាព យុត្តិធម៌ បរិយាបន្ន និងប្រសិទ្ធភាព ស្របតាមពាក្យស្លោក **«អ្នកចេះ គឺជាប់»** ព្រមទាំងបានពិនិត្យឡើងវិញនិងមានការ វិភាគមុខងារវិស័យអប់រំនិងប្រតិបត្តិការរដ្ឋបាលសាធារណៈ។

ក្នុងឆ្នាំសិក្សាឆ្នាំ២០២២-២០២៣ មានសិស្សប្រឡងជាប់សញ្ញាបត្រមធ្យមសិក្សាបឋមកូមិ **១៦៥ ១៣៨នាក់** ស្មើនឹង**៩៤,៥៤%** និងសិស្សប្រឡងជាប់សញ្ញាបត្រមធ្យមសិក្សាទុតិយកូមិសរុប**៩៨ ៤៦០នាក់** ស្មើនឹង**៧២,៨៩%** (បេក្ខជនជាប់និទ្ទេសA មានចំនួន**១ ៦៧៣នាក់**)។ ចំពោះកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ និងបច្ចេកទេស ដល់យុវជនមកពីគ្រួសារក្រីក្រនិងគ្រួសារងាយរងហានិភ័យ ក្នុងគោលដៅយុវជនចំនួន **១,៥លាននាក់** កំពុងដំណើរការដោយរលូន ជាក់ស្តែង គិតត្រឹមត្រីមាសទីមួយឆ្នាំ២០២៤ មានយុវជនប្រមាណ ជិត**២៨ពាន់នាក់** បានចុះឈ្មោះចូលរៀន ហើយទទួលបានថវិកាឧបត្ថម្ភប្រចាំខែចំនួន**២៨ម៉ឺនរៀល**ក្នុង១ខែ។

ក្នុងការកែទម្រង់វិស័យអប់រំ រាជរដ្ឋាភិបាលបានបង្កើតគណៈកម្មាធិការជាតិជំរុញការអនុវត្តវិធានការ គន្លឹះក្នុងវិស័យអប់រំ ដោយអនុវត្តនីតិវិធីជ្រើសរើសសាលាគោលដៅចំនួន៥០ កម្រិតបឋមសិក្សា នៅតាម បណ្តារាជធានី ខេត្តចំនួន៩ សម្រាប់ការអនុវត្តជំហានដំបូង ដែលផ្តោតលើវិន័យ សីលធម៌ ចរិយាធម៌ ការងារស្ម័គ្រចិត្តសហគមន៍ ការចូលរួមពីសហគមន៍ សកម្មភាពសង្គម និងកីឡា។

ចំពោះការកែទម្រង់វិស័យសុខាភិបាល រាជរដ្ឋាភិបាលបាននិងកំពុងបន្តពង្រឹងសេវានៅតាមមណ្ឌល សុខភាព និងមន្ទីរពេទ្យបង្អែក ព្រមទាំងបានបង្កើតគណៈកម្មាធិការជាតិជំរុញការអនុវត្តវិធានការគន្លឹះក្នុង វិស័យសុខាភិបាល និងដាក់ពង្រាយបុគ្គលិកសុខាភិបាល ដើម្បីធានាសេវា២៤ម៉ោងលើ២៤ម៉ោង និង៧ថ្ងៃ ក្នុង១សប្តាហ៍។

ក្នុងការលើកកម្ពស់ការគ្រប់គ្រងសន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម និងគាំទ្រដល់ការពង្រឹងការអនុវត្ត គោលនយោបាយកូមិ ឃុំ សង្កាត់មានសុវត្ថិភាព រាជរដ្ឋាភិបាលបានកែសម្រួលចនាសម្ព័ន្ធអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធ ប្រឆាំងគ្រឿងញៀន និងបង្កើតគណៈបញ្ជាការអនុវត្តយុទ្ធនាការ ហើយបានដាក់ចេញបទបញ្ជាលេខ០០១ ក្នុងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងការប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀនតាមក្រសួង ស្ថាប័នថ្នាក់ជាតិ រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ និង កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធគ្រប់ប្រភេទ។ ទន្ទឹមនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានបញ្ចប់ការផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណថ្មី និងបិទទីតាំង ល្បែងផ្សងសំណាងតាមមូលដ្ឋានកូមិ ឃុំ សង្កាត់ ដែលគ្មានអាជ្ញាប័ណ្ណ។

ក្នុងការពង្រឹងនិងលើកកម្ពស់គុណភាពនិងប្រសិទ្ធភាពប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ រាជរដ្ឋាភិបាលបានបង្កើត អាជ្ញាធរជាតិដោះស្រាយវិវាទក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ ដោយបានដាក់ចេញយុទ្ធនាការ២ គឺទី១ យុទ្ធនាការជំរុញ និងពន្លឿនការដោះស្រាយរឿងក្តីនៅតាមតុលាការ និងទី២ យុទ្ធនាការត្រួតពិនិត្យដោះស្រាយភាពមិនប្រក្រតី

នៅតាមតុលាការ ព្រមទាំងបានរៀបចំឡើងវិញនូវគណៈកម្មាធិការដឹកនាំការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ និង បង្កើតគណៈកម្មាធិការដឹកនាំការកែទម្រង់ច្បាប់។ ចំពោះការកសាងច្បាប់ រាជរដ្ឋាភិបាលបានរៀបចំសេចក្តី ព្រាងច្បាប់ចំនួន៨ ដើម្បីបញ្ជូនទៅស្ថាប័ននីតិប្បញ្ញត្តិ ពិនិត្យនិងអនុម័ត ហើយត្រូវបានព្រះមហាក្សត្រឡាយ ព្រះហស្តលេខាប្រកាសឱ្យប្រើរួចផងដែរ។

ចំពោះការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្លូវថ្នល់ ស្ពាន រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រេច បានសមិទ្ធផលជាច្រើន ជាក់ស្តែង ក្នុងឆ្នាំ២០២៣ បានដាក់ឱ្យដំណើរការ រួមមាន (១) ផ្លូវក្រវាត់ក្រុងខ្សែទី៣ មានប្រវែង៤៧,៦១គ.ម. (២) ផ្លូវជាតិលេខ២២ និងផ្លូវជាតិលេខ២២២ មានប្រវែង៧២,១៧គ.ម. (៣) ផ្លូវជាតិ លេខ៥ភាគខាងត្បូង មានប្រវែង១៣៥,២៥គ.ម. (៤) ស្ពានបេតុងខ្សែកាបកោះនរ-កោះពេជ្រ មានប្រវែង ៨២៤ម. និង (៥) អាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិសៀមរាបអង្គរ។

ចំពោះវិស័យថាមពលអគ្គិសនី ក្នុងឆ្នាំ២០២៣កន្លងទៅ ប្រភពផ្គត់ផ្គង់អគ្គិសនីរបស់កម្ពុជាសម្រេច បានជាង១៦ ១២៣,៣៩ដីហ្គាវ៉ាត់ម៉ោង ក្នុងនោះ ប្រភពអគ្គិសនីក្នុងស្រុក១៣ ០៣៣,០៧ដីហ្គាវ៉ាត់ម៉ោង ស្មើនឹង៣៣,២២% និងប្រភពអគ្គិសនីនាំចូលពីប្រទេសជិតខាង៣ ០៩០,៣២ដីហ្គាវ៉ាត់ម៉ោង ស្មើនឹង ២៩,៩៥%។ ដោយឡែក សម្រាប់រយៈពេល៣ខែដើមឆ្នាំ២០២៤នេះ ប្រភពផ្គត់ផ្គង់អគ្គិសនីរបស់កម្ពុជា សម្រេចបានជាង៤ ០១៨,០១ដីហ្គាវ៉ាត់ម៉ោង ក្នុងនោះប្រភពអគ្គិសនីក្នុងស្រុក៣ ១១៣,០៤ដីហ្គាវ៉ាត់ម៉ោង ស្មើនឹង២៦,០២% និងប្រភពអគ្គិសនីនាំចូលពីប្រទេសជិតខាង៩០៤,៩៧ដីហ្គាវ៉ាត់ម៉ោង ស្មើនឹង៣៥,២៣%។

ចំពោះវិស័យកសិកម្ម ក្នុងឆ្នាំ២០២៣ បរិមាណផលិតផលស្រូវរដូវវស្សានិងស្រូវរដូវប្រាំង សម្រេច បានប្រមាណជាង១២,៤៩លានតោន ដែលតាមការប៉ាន់ស្មាន យើងមានអតិរេកស្រូវជិត៧លានតោន គិតជា អង្ករស្មើនឹង៤,៥លានតោន សម្រាប់បម្រើឱ្យការនាំចេញ។ កម្ពុជាបាននាំចេញកសិផលទៅក្រៅប្រទេសមាន បរិមាណសរុប ៨ ៤៤៩ ៤១៤តោន ក្នុងនោះ អង្ករបានជាង៦៦៤ពាន់តោន ស្រូវចំនួន២ ៧៣០ ៨២៥តោន និងកសិផលក្រៅពីស្រូវ អង្ករ ចំនួន៥ ០៦២ ២៦៦តោន ទៅកាន់ទិសដៅចំនួន៧៨ប្រទេស។ សម្រាប់រយៈពេល ៣ខែដើមឆ្នាំ២០២៤នេះ កម្ពុជាបាននាំចេញកសិផលទៅក្រៅប្រទេសមានបរិមាណសរុប៤ ៥៩៦ ៤៤២តោន ក្នុងនោះ អង្ករបានជាង១៦៦ពាន់តោន ស្រូវចំនួន១ ៥៥៥ ០២៥តោន និងកសិផលក្រៅពីស្រូវ អង្ករចំនួន ២ ៨៧៤ ៩៦៦តោន ទៅកាន់ទិសដៅចំនួន៦៥ប្រទេស។

ក្នុងការលើកកម្ពស់បរិយាកាសនិងការលើកទឹកចិត្តវិនិយោគ ដើម្បីជំរុញនិងបង្កើនសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច ព្រមទាំងបង្កើតការងារ រាជរដ្ឋាភិបាលតាមរយៈក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ក្នុងឆ្នាំ២០២៣កន្លងទៅ បានអនុញ្ញាត ឱ្យក្រុមហ៊ុនវិនិយោគលើគម្រោងសរុបចំនួន២៦៨ ក្នុងនោះ គម្រោងក្រៅតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស១៧៦ គម្រោងពង្រីកផលិតកម្ម២១ និងគម្រោងក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស៧១ ដែលមានទុនវិនិយោគសរុប ៤ ៩២៧ ៥៤៩ ២២៤ដុល្លារអាមេរិក និងអាចបង្កើតការងារបានជាង៣០៧ ៥៥៣កន្លែង។ ដោយឡែក សម្រាប់រយៈពេល៣ខែដើមឆ្នាំ២០២៤នេះ ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជាបានអនុញ្ញាតឱ្យក្រុមហ៊ុនវិនិយោគ លើគម្រោងចំនួន១០៦ ក្នុងនោះ គម្រោងក្រៅតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស៧៣ និងគម្រោងក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ច ពិសេស៣៣ ដែលមានទុនវិនិយោគសរុបប្រមាណ២,២ពាន់លានដុល្លារអាមេរិក និងអាចបង្កើតការងារបាន ជាង១០៧ពាន់កន្លែង។

ចំពោះវិស័យឧស្សាហកម្ម មានសហគ្រាស គ្រឹះស្ថានដែលចុះបញ្ជីក្នុងឆ្នាំ២០២៣ បានកើនឡើងដល់ ចំនួន៤៣ ៧៥១ ដែលស្រូបកម្លាំងពលកម្មសរុបប្រមាណ១,៨លាននាក់ទូទាំងប្រទេស ខណៈក្នុងរយៈពេល ៣ខែដើមឆ្នាំ២០២៤ សហគ្រាស គ្រឹះស្ថានដែលបានចុះបញ្ជី មានចំនួន៣ ០៤៨ ដែលស្រូបកម្លាំងពលកម្ម សរុបប្រមាណ១៤០ ៥២៤នាក់។ ដោយឡែក ប្រាក់ឈ្នួលអប្បបរមារបស់កម្មករ និយោជិត ផ្នែកវាយនភណ្ឌ កាត់ដេរ ផលិតស្បែកជើង និងផលិតផលិតផលធ្វើដំណើរនិងកាបូប ក៏ត្រូវបានដំឡើងដល់២០៤ដុល្លារអាមេរិក

បូករួមនឹងអត្ថប្រយោជន៍ជាកាតព្វកិច្ចផ្សេងទៀត ក៏ដូចជាការបន្តទទួលបាននូវអត្ថប្រយោជន៍ផ្សេងៗទៀតពី ការអនុវត្តគោលនយោបាយគាំពារសង្គមរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ ជាមួយគ្នានេះ ក្នុងរយៈពេល៦ខែដំបូងរបស់ រាជរដ្ឋាភិបាល នីតិកាលទី៧នៃរដ្ឋសភា បានពង្រីករបបសន្តិសុខសង្គម និងមូលនិធិសមធម៌សុខាភិបាល គ្របដណ្តប់ប្រជាពលរដ្ឋចំនួន៦,៨លាននាក់ ក្នុងនោះមានសមាជិកបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម(ប.ស.ស.) ទាំងរបបកាតព្វកិច្ចនិងរបបស្ម័គ្រចិត្ត មានចំនួន២,២លាននាក់ មូលនិធិសមធម៌សម្រាប់ប្រជាជននៃគ្រួសារ ងាយរងហានិភ័យ មានចំនួន១,៨លាននាក់ មូលនិធិសមធម៌សម្រាប់ប្រជាជនគ្រួសារក្រីក្រ(ក្រ១និងក្រ២) មានចំនួន២,៨លាននាក់ និងបានពង្រីកការគ្របដណ្តប់របបសន្តិសុខសង្គមជូនដល់បុគ្គលស្វ័យនិយោជន៍ ជាង១៥ម៉ឺននាក់ និងអ្នកក្នុងបន្ទុកសមាជិកប.ស.ស. ជិត៤ម៉ឺននាក់។

ចំពោះវិស័យទេសចរណ៍ ភ្ញៀវទេសចរអន្តរជាតិចូលមកព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងឆ្នាំ២០២៣ មាន ចំនួនប្រមាណជាង៥,៤៥លាននាក់ កើនឡើងប្រមាណ១៣៩,៥០% និងភ្ញៀវទេសចរជាតិមានចំនួនប្រមាណ ជាង១៨,៧៤លាននាក់ កើនឡើងប្រមាណ៣៤,៥០%។ សម្រាប់រយៈពេល២ខែដើមឆ្នាំ២០២៤នេះ ភ្ញៀវទេសចរអន្តរជាតិដែលបានចូលមកព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មានចំនួនប្រមាណជាង៩៩ម៉ឺននាក់ កើនឡើង ប្រមាណ១៨% ធៀបនឹងរយៈពេលដូចគ្នាក្នុងឆ្នាំ២០២៣ ខណៈភ្ញៀវទេសចរជាតិមានចំនួនប្រមាណជាង២,៧៧ លាននាក់។ ជាមួយគ្នានេះ រាជរដ្ឋាភិបាលក៏បាននិងកំពុងបន្តពង្រឹងការអភិរក្សនិងអភិវឌ្ឍវិស័យវប្បធម៌ ទាំង បេតិកភណ្ឌរូបីនិងអរូបី ព្រមទាំងជំរុញទេសចរណ៍វប្បធម៌ជាគោលនយោបាយទាក់ទាញទេសចរ ដើម្បីរួម ចំណែកដល់ការជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ។

សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជ សម្តេចព្រះសង្ឃនាយក សម្តេចព្រះរាជាគណៈ ព្រះថេរានុត្តរៈ គ្រប់ព្រះអង្គ ជាទីគោរពសក្ការៈដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ សម្តេច ព្រះអង្គម្ចាស់ អ្នកអង្គម្ចាស់ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ អ្នកឧកញ៉ា ឧកញ៉ា លោក លោកស្រី ជាទីមេត្រី បងប្អូនជនរួមជាតិទាំងអស់ជាទីស្នេហា!

រាល់សមិទ្ធផលដែលរាជរដ្ឋាភិបាលសម្រេចបានកន្លងទៅនេះ គឺអាស្រ័យដោយមានការដឹកនាំខាង នយោបាយដ៏ត្រឹមត្រូវ ប្រកបដោយឆន្ទៈមោះមុត មានការចូលរួមគាំទ្រថ្នាក់ដឹកនាំ និងប្រជាពលរដ្ឋទូទាំងប្រទេស ព្រមជាមួយនឹងការជួយឧបត្ថម្ភគាំទ្រដោយចិត្តស្មោះសរពីបណ្តាប្រទេសជាមិត្ត ដៃគូអភិវឌ្ឍ និងសហគមន៍ អន្តរជាតិ។ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្ត ធ្វើការរែកទម្រង់ស៊ីជម្រៅ ព្រមទាំងប្រកាន់ខ្ជាប់អភិក្រម **«ឆ្លុះកញ្ចក់ ងូតទឹក ដុសក្អែក ព្យាបាល និងវះកាត់»** ក្នុងនោះមានការបន្តពង្រឹងអភិបាលកិច្ចល្អ តាមរយៈការពង្រឹងស្ថាប័នថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ការបន្តរែកទម្រង់លើវិស័យសំខាន់ៗ ការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយ ការអនុវត្ត គោលនយោបាយភូមិ ឃុំ សង្កាត់មានសុវត្ថិភាព ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស ការជំរុញបរិវត្តកម្មឌីជីថល ការលើកកម្ពស់ប្រព័ន្ធគាំពារសង្គម ការលើកកម្ពស់គុណភាពសេវាសុខាភិបាល ការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ រូបវន្ត សំណង់ ផ្លូវ ស្ពាន និងធារាសាស្ត្រ ការបង្កើនប្រភពថាមពលអគ្គិសនី ការអភិវឌ្ឍវិស័យឧស្សាហកម្ម សិប្បកម្ម ពាណិជ្ជកម្ម ទេសចរណ៍ និងកសិកម្ម ឱ្យកាន់តែរីកចម្រើនឥតឈប់ឈរចំរើមទៀត។ ក្នុងន័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលសូមអំពាវនាវដល់គ្រប់គូអង្គពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ផ្តល់នូវការគាំទ្រ និងចូលរួមអនុវត្តដោយសកម្ម ក្នុងស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ ចំពោះជោគវាសនារបស់ប្រទេសជាតិ ដោយឈរលើគោលការណ៍តម្កល់នូវ ផលប្រយោជន៍ជាតិនិងប្រជាជនជាធំ ដើម្បីជម្នះបាននូវបញ្ហាប្រឈម ហានិភ័យ និងឧបសគ្គទាំងឡាយ សំដៅបន្តដឹកនាំនាវាកម្ពុជារក្សាការពារបានសុខសន្តិភាពយូរអង្វែង មានវឌ្ឍនភាពវិបុលភាព និងយុត្តិធម៌សង្គម។

ឆ្លៀតក្នុងឱកាសនេះ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំ សូមបញ្ជាក់ជាថ្មីនូវការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់រាជរដ្ឋា- ភិបាល ក្នុងការការពាររដ្ឋធម្មនុញ្ញ ការពាររបបរាជានិយម ស្របតាមបរិច្ឆេទ **«ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ»** និងការពាររាល់សមិទ្ធផលដែលរាជរដ្ឋាភិបាល និងប្រជាជនកម្ពុជាទាំងមូលសម្រេចបាននាពេលកន្លងមកឱ្យ បានគង់វង្ស មិនឱ្យបុគ្គលណា ក្រុមណា ឬបរទេសណាមកបំផ្លាញទៅវិញបានឡើយ។ ទន្ទឹមនេះ រាជរដ្ឋាភិបាល

ប្តេជ្ញាបន្តរួមសាមគ្គីគ្នាជាឆ្នងមួយក្រោមដំបូលរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងម្លប់ដ៏ត្រជាក់នៃអង្គព្រះមហាក្សត្រជាទីសក្ការៈ ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត ដើម្បីសម្រេចបានសមិទ្ធផលថ្មីៗទៀតក្នុងការកសាងនិងការពារមាតុភូមិជាទីស្នេហានៃយើង។

សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជ សម្តេចព្រះសង្ឃនាយក សម្តេចព្រះរាជាគណៈ ព្រះថេរានុត្តរៈ គ្រប់ព្រះអង្គ ជាទីគោរពសក្ការៈដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ សម្តេច ព្រះអង្គម្ចាស់ អ្នកអង្គម្ចាស់ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ អ្នកឧកញ៉ា ឧកញ៉ា លោក លោកស្រី ជាទីមេត្រី បងប្អូនជនរួមជាតិទាំងអស់ជាទីស្នេហា!

ក្នុងឱកាសចូលឆ្នាំថ្មី ឆ្នាំរោង ឆស័ក ព.ស.២៥៦៨នេះ ទូលព្រះបង្គំខ្ញុំ ក្នុងនាមរាជរដ្ឋាភិបាល ព្រមទាំងមន្ត្រីរាជការ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ កងនគរបាលជាតិ និងបងប្អូនជនរួមជាតិទាំងអស់ សូម លំឱនកាយវាចាចិត្ត គោរពបូងស្នងដល់គុណបុណ្យព្រះរតនត្រ័យកែវទាំងបី វត្ថុសក្តិសិទ្ធិក្នុងលោក ទេវតា ឆ្នាំថ្មី ព្រះនាម **មហោទរាទេវី** សូមប្រោះព្រំសព្វសាធុការពរ បរមហាប្រសើរ ថ្វាយចំពោះ **ព្រះករុណា ព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី** ព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង **សម្តេច ព្រះមហាក្សត្រី នរោត្តម មុនិនាថ សីហនុ** ព្រះវររាជមាតាជាតិខ្មែរ ក្នុងសេរីភាព សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និង សុភមង្គល ជាទីគោរពសក្ការៈដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត សូមព្រះអង្គមានព្រះជន្មាយុយឺនយូរជាងរយព្រះវស្សា មានព្រះសុខភាព ល្អបរិបូណ៌ ព្រះកាយពលមាំមួន ព្រះបញ្ញាញាណភ្លឺថ្លា ដើម្បីបានគង់ប្រថាប់នៅក្នុង ព្រះបរមសិរីរាជសម្បត្តិ ជាម្លប់ដ៏ត្រជាក់នៃប្រជាជនខ្មែរ ជាកូន ចៅ ចៅទួត ជានិច្ចនិរន្តរ៍តរៀងទៅ។

ក្នុងឱកាសដ៏មហានក្ខត្តប្បក្សនេះដែរ ក្នុងនាមរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងក្នុងនាម ទូលព្រះបង្គំ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមប្រគេនព្រះពរចំពោះសម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជ សម្តេចព្រះសង្ឃនាយក សម្តេចព្រះរាជាគណៈ និងព្រះសង្ឃ គ្រប់ព្រះអង្គ សូមមានព្រះជន្មាយុយឺនយូរជាងរយព្រះវស្សា មានព្រះសុខភាព ល្អបរិបូណ៌ ព្រះកាយពលមាំមួន ព្រះបញ្ញាញាណភ្លឺថ្លា ដើម្បីបានគង់ប្រថាប់ជាម្លប់របស់ពុទ្ធបរិស័ទក្នុង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា យូរអង្វែងតទៅ។

សូមជូនពរដល់ជនរួមជាតិខ្មែរគ្រប់រូបដែលកំពុងរស់នៅក្នុងនិងក្រៅប្រទេស មន្ត្រីរាជការ នាយទាហាន ពលទាហាននៃកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ដែលបាននិងកំពុងបំពេញភារកិច្ចការពារអធិបតេយ្យ បូរណភាព ទឹកដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងកំពុងបំពេញបេសកកម្មរក្សាសន្តិភាពនិងមនុស្សធម៌នៅក្រៅប្រទេស នាយនគរបាល ពលនគរបាលដែលបាននិងកំពុងរួមចំណែកការពារបូរណភាពទឹកដីនិងថែរក្សាការពារ សន្តិភាព សន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈនៃមាតុភូមិ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ គ្រូពេទ្យ ក្មួយៗសិស្សានុសិស្ស និស្សិត យុវជន កម្មករ កសិករ និយោជិត ជនជន និងវិនិយោគិនដែលកំពុងប្រកបបុគ្គលិកនៅលើទឹកដីកម្ពុជា សូមទទួលបាននូវភាពជោគជ័យ សិរីសួស្តី ជ័យមង្គល និងវិបុលសុខគ្រប់ប្រការ។

សូមទេវតាឆ្នាំថ្មី ព្រះនាម **មហោទរាទេវី** អភិបាលគ្រប់គ្រង ជួយបីបាច់ថែរក្សាគាំពារ និង ប្រសិទ្ធពរជ័យដល់ប្រជាជនខ្មែរគ្រប់រូប ឱ្យមានសមាសចិត្តជាកុសល យោគយល់គ្នា រួមសាមគ្គីគ្នាជាមហា គ្រួសារខ្មែរតែមួយ នៅលើទឹកដីមាតុភូមិអង្គរជាទីស្នេហា ដោយសេចក្តីសុខក្សេមក្សាន្ត និងប្រកបដោយកិត្តិយស សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ ក្នុងឯករាជ្យ សន្តិភាព សេរីភាព ប្រជាធិបតេយ្យ អព្យាក្រឹត និងវឌ្ឍនភាពសង្គមតរៀងទៅ។

សូមអរព្រះគុណនិងអរគុណ!

ថ្ងៃសុក្រ ២០២៤ ឆ្នាំថោះ បញ្ចស័ក ព.ស.២៥៦៧
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៤ ខែ ១២ ឆ្នាំ ២០២៤

សម្តេចមហាបវរធិបតី ហ៊ុន ម៉ាណែត